

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.
(TÜPRAŞ)

ETİK İLKELERİ

İçindekiler

Genel Müdür Mesajı.....	3
1. Temel Değerlerimiz.....	4
2. Etik İlkelerimiz – Neden ve Kimin İçin?	5
3. İlke ve Politikalarımız.....	6
3.1 İnsan Haklarına Saygı	6
3.2 Her Koşulda Hukuka Uyum	7
3.3 Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele	8
3.4 Çıkar Çatışmalarının Engellenmesi	9
3.5 Ekonomik Yaptırımlar ve İhracat Kontrollerine Uyum	10
3.6 Gizlilik ve İçsel Bilgilerin Korunması	11
3.7 Bağış, Sponsorluk ve Toplumsal Yatırımlar	12
3.8. Rekabet Hukukuna Uyum	13
3.9. Sağlıklı ve Güvenli bir İş Ortamı Yaratmak	14
3.10. Sosyal Medya Hesaplarının Kullanımı	15
3.11. Paydaşlarımızla İlişkilerde Dürüst ve Adil Davranılması.....	16
4. Endişelerimizin Dile Getirilmesi.....	17
4.1. İhlallerin Bildirim Yükümlülüğü	17

Genel Müdür Mesajı

Kıymetli Paydaşlarımız,

Tüpraş olarak, tüm bağlı ortaklıklarımız ve iştiraklerimiz ile birlikte sürdürülebilir ekonomik ve toplumsal katkı sağlamanın yanı sıra insana ve topluma saygılı bir çalışma ortamı oluşturmanın da sorumluluğunu taşıyoruz.

Şirketimizin temel davranış ilkelerini kapsayan Etik İlkelerimiz, şeffaf politika ve standartlarımız; çalışanlarımızın ve iş ortaklarımızın yüksek etik değerlere uygun davranmasını temin etmekte en önemli aracımız olmuştur.

Bu kapsamda Topluluğumuzun kurucusu Vehbi Koç önderliğinde oluşturulan düşünce hepimiz için yol gösterici niteliktedir: "Tüm ilişkilerimizde adilane, karşılıklı yarar sağlamak amacıyla, iyi niyet ve anlayışla davranmak, yasalara ve ahlak kurallarına daima uymak ilkemizdir".

Kuruluşumuzdan bu yana etik değerlere, şeffaf, adil iş yapış şekline, evrensel insan haklarına ve yasalara uyum anlayışıyla hareket ediyoruz. Parçası olduğumuz Koç Holding liderliğinde 2018-2020 yılları arasında yürütülen “Uyum Projesi” kapsamında, bu anlayışımızı hızla değişen dünyanın gereklilikleri doğrultusunda daha da güçlendirmek üzere, Etik İlkeleri’mizi güncelledik.

Çalışma arkadaşlarımız başta olmak üzere, tüm paydaşlarımızla kurduğumuz güvene dayalı iş birliklerinde, Tüpraş Etik İlkeleri¹’nin temel yol gösterici olacağına inanıyorum.

Etik ilke ve değerlerin içselleştirilmesi ve Tüpraş içerisinde yaşayan bir kurum kültürü haline dönüşerek, gelecek kuşaklara aktarılmasını çok kıymetli buluyorum. Bu doğrultuda farkındalık çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Hepinize Tüpraş Etik İlkeleri’nin uygulanması için gösterdiğiniz çaba ve yarattığınız işbirliği ortamı için teşekkürlerimi sunarım.

Sevgi ve saygılarımla,

İbrahim Yelmenoğlu

¹ Tüpraş’ın diğer politika ve dokümanlarında “Tüpraş Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri Rehberine” yapılan atıflar, işbu Tüpraş Etik İlkeleri’ne yapılmış sayılır.

1. Temel Değerlerimiz

Tüpraş² olarak parçası olduğumuz Koç Topluluğu'nun kurucusu Vehbi Koç'un hedef ve ilkelerini esas alır, görevlerimizi bu ilkeler ışığında yerine getiririz.

Doğruluk, dürüstlük, sorumluluk, güven ve saygı; karar ve eylemlerimizde bize rehberlik eden temel değerlerimizdir. Tüpraş çalışanları ve yönetimi olarak, bu değerler çerçevesinde kültür bütünlüğünü sağlayacak tavır ve davranışlar sergileriz.

VEHBİ KOÇ'UN İLKELERİ

*Müşterilerimiz
velinimetimizdir.*

*Daima en iyi olmak,
vazgeçilmez hedefimizdir.*

*Amacımız, sürekli gelişmek
için kaynak yaratmaktır.*

*En önemli sermayemiz,
insan kaynağımızdır.*

*Üstün iş ahlakı ve dürüst
çalışma ilkelerine uymak
düsturumuzdur.*

*Tüm ilişkilerimizde
adilane, karşılıklı yarar
sağlamak amacıyla, iyi
niyet ve anlayışla
davranmak, yasalara ve
ahlak kurallarına daima
uymak ilkemizdir.*

² "Tüpraş", Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ve bu şirket tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, tek başına veya müştereken kontrol edilen şirketlerin tümünü ve Tüpraş'ın konsolide finansal raporunda yer alan iş ortaklıklarını ifade eder.

2. Etik İlkelerimiz – Neden ve Kimin İçin?

Tüpraş Etik İlkeleri; Tüpraş yöneticileri, çalışanları ve İş Ortaklarımıza (tedarikçi, müşteri, yüklenici ile Tüpraş nam ve hesabına hareket eden her türlü temsilci, taşeron ve danışmanlar ile Tüpraş'ın iş yaptığı diğer üçüncü tarafları kapsar) yol gösterici olması amacıyla oluşturulmuştur. Tüm Tüpraş çalışanlarının, çalıştıkları şirketin faaliyet gösterdiği veya bir iş ilişkisinde bulunduğu ülkelerin yasal düzenlemelerine olduğu kadar, Koç Topluluğu ve Tüpraş Etik İlkeleri'ne de uymaları gerekir. Tüpraş aynı zamanda, kendi İş Ortaklarının Tüpraş Etik İlkeleri'ne ve bağlı politikalara, ilgili olduğu ölçüde uyması için gerekli önlemleri almalarını bekler.

Tüpraş Etik İlkeleri'ne uyum, bütün Tüpraş çalışanlarının görevi olmakla birlikte, Tüpraş üst yönetimi bu konuda liderlik göstermektedir.

Etik İlkelerimiz, Tüpraş Uyum Programının aşağıda belirtilen üç operasyonel temeline dayanır:

- Önleme – Operasyonlarımızın olduğu tüm ülkelerde her seviyede dürüst çalışma kültürünü yerleştirmeyi ve yaymayı amaçlarız.
- Tespit Etme – Çalışanlarımızı, uygunsuzlukları bildirmeleri ve değerlerimizin sesi olmaları için yüreklendiririz.
- Tepki Verme – İhlalleri bildirir, usulüne uygun ve adil bir yaklaşımla soruşturur, gerek olması hâlinde ilgili yaptırımları uygular, kendi sistemimizi sürekli geliştirmek ve iyileştirmek için çalışırız.

Koç Topluluğu veya Tüpraş Etik İlkeleri'nde veya politikalarında açıkça yer almayan durumlarda, Etik İlkeleri'mizin ruhuna uygun, temel etik değerlerle uyumlu hareket ederiz. Herhangi bir konuda şüpheye düştüğünde, uyumdan sorumlu departmana veya ilgili uyum görevlisine danışırız.

Detaylı bilgi için lütfen Tüpraş Uyum Politikası'nı inceleyiniz.

Doğru Bilinen Yanlış:

Tüpraş'ın mevzuata, taraf olduğu sözleşmelere ve taahhütlerine uyması Tüpraş Baş Hukuk ve Uyum Müşavirliği'nin görevidir.

Doğrusu:

Mevzuata, taraf olduğumuz sözleşmelere ve taahhütlerimize uymak tüm Tüpraş çalışanlarının görevidir. Tüpraş Baş Hukuk ve Uyum Müşavirliği, tüm Tüpraş çalışanları ve İş Ortaklarının, bu yükümlülüklerle uyumlu hareket etmesi için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

3. İlke ve Politikalarımız

3.1 İnsan Haklarına Saygı

Tüpraş olarak sürdürülebilir büyümeyi sağlayacak, katma değer yaratan, en başarılı ve yetkin profesyonellerden oluşan ve herkesin parçası olmaktan gurur duyduğu ideal kurum olmayı hedefleriz.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Beyannamesi'ni benimser, Etik İlkeleri'miz ve ilgili politikalarımızın bu ilkelerle uyumlu olmasını hedefleriz.

Tüm çalışanlarımıza eşit davranma ve adil olma konusunda gerekli özeni büyük bir titizlikle gösterir, aynı tutumu tüm paydaşlarımızdan da bekleriz.

- İşe alımlarda cinsiyet, dil, din, ırk, renk, yaş, milliyet ve düşünce farklılığı ve malvarlığı farkı gözetmeksizin, tek ölçü olarak işe uygunluk vasıflarını ararız.
- Adil ve rekabetçi ücret politikaları, etkin ve objektif performans değerlendirme sistemi ve uygulamaları ile başarıyı ödüllendiririz.
- Atama, terfi, rotasyon ve ödüllendirmelerde fırsat eşitliği sağlayarak çalışanlarımızın şirkete olan bağlılığını artırmayı hedefleriz.
- Çalışanlarımızın eğitilmesi, yönlendirilmesi ve geliştirilmesi için imkân ve fırsat eşitliği sağlarız.
- İşbirliği ve dayanışmanın en önemli unsur olduğu, şeffaf ve karşılıklı saygıyı teşvik eden bir çalışma ortamı yaratırız.
- Ayrımcılığın hiçbir türüne tolerans göstermeyiz.
- Çalışanlarımıza temiz, sağlıklı ve güvenli çalışma koşulları sağlarız,
- Çalışanlarımızın sendikalaşma ve toplu sözleşme haklarına saygı duyarız.
- Şiddet ve tacizin hiçbir türüne müsaade etmeyiz.
- Çocuk işçiliğine, köleliğe, insan ticaretine ve zorla çalıştırmaya karşı tolerans göstermeyiz.
- Şirket kaynaklarını sorumlu bir şekilde kullanırız.

Daha detaylı bilgi için lütfen Tüpraş İnsan Hakları Politikası'nı inceleyiniz.

Soru:

Yöneticim sıklıkla etnik kökenim ve ailemle ilgili sorular soruyor. İşimi kaybetmek istemediğim için, bir aksiyon almak istemiyorum ama kariyerimde ilerlememe engel olmasından korkuyorum.

Cevap:

Yöneticinizin davranışının iş ortamında sizi olumsuz etkilediğini ve ayrımcılığa yol açtığını düşünüyorsanız, bu durumu bir üst yöneticinize, anonim olarak ihbar bildirim adresine bildirebilirsiniz.

3.2 Her Koşulda Hukuka Uyum

İş yaptığımız her ülkede, hukuka uygun hareket eder, mevzuatın belirsiz olduğu durumlarda Koç Topluluğu ve Tüpraş Etik İlkeleri'ne uygun olarak ve gerekli hallerde yetkili mercilere danışarak hareket ederiz.

Tüpraş olarak fikri ve sınai mülkiyet haklarını sürdürülebilir rekabet avantajı ve en iyi iş sonuçlarını elde edebilmek için önemli bir araç olarak görürüz. Bu kapsamda, fark yaratan yenilikleri ve güçlü markalarımızı iş yapılan pazarlarda korumak, sahip olduğumuz portföyden değer yaratmak, bu kapsamdaki iş birliklerine açık olmak ve üçüncü kişilerin fikri ve sınai mülkiyet haklarına saygılı olmak bu alandaki temel prensiplerimizdir.

Kişisel verilerin işlenmesinde yasal düzenlemelere uygun davranır, gerekli önlemleri alırız. Bu kapsamda, Tüpraş olarak, tabi olduğumuz yerel ve uluslararası mevzuata ve kişisel verilerin işlenmesinde belirlenen ilkelere her koşulda uygun hareket ederiz.

Tüm ticari faaliyetlerimizi ve kayıtlarımızı yürürlükteki mevzuata uygun olarak eksiksiz ve açık bir şekilde kaydeder, üçüncü taraflarla yapılan anlaşmaların mevzuata, Koç Topluluğu ve Tüpraş Etik İlkeleri'ne ve politikalarımıza uygun, açık ve anlaşılır olduğundan emin oluruz.

Çalışanlarımıza gerekli eğitimleri veririz, ancak hangi durumlarda yöneticilerinden veya uyumdan sorumlu departmana veya ilgili uyum görevlisinden destek alınması gerektiğini bilmelerini bekleriz.

Hukuka uygun davranmamanın, yalnızca ilgili çalışan, departman veya şirketi değil tüm Tüpraş'ı etkileyeceğini biliriz. Yerel mevzuatın yanı sıra Tüpraş'ın sözleşmesel yükümlülükleri kapsamında uluslararası düzenlemelere uymaları gerekebileceğini biliriz. Bunlara uyumsuz hareketlerimizin idari para cezaları dâhil, pek çok yaptırımı olabileceği ve kişilerin de şahsen sorumlu tutulabileceğinin bilincinde hareket ederiz.

TÜPRAŞ ADINA HAREKET EDERKEN KENDİMİZE SORMAMIZ GEREKENLER

Hukuka uygun davranıyor muyum?

Koç Topluluğu ve Tüpraş Etik İlkeleri'ne ve politikalarına uygun davranıyor muyum?

Koç Topluluğu ve Tüpraş kültürünü doğru yansıtıyor muyum?

İlgili riskleri göz önünde bulundurdum mu?

Davranışım Tüpraş'ın itibarını veya Koç Topluluğu'nu herhangi bir şekilde olumsuz yönde etkiler mi?

3.3 Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele

Tüpraş olarak, yaptığımız her işi ve verdiğimiz her kararı en yüksek etik standartlara uygun olarak gerçekleştiririz. Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne uygun olarak, yolsuzluk ve rüşvetle mücadele için gerekli önlemleri kararlılıkla alıyoruz.

Etik İlkelerimiz, ilgili politikalarımız ve standartlarımız doğrultusunda, yerli veya yabancı hükümet yetkililerine ve diğer üçüncü taraflara, kamu görevlisi olup olmadıklarına bakılmaksızın, gayrimeşru bir fayda elde etmek için bir çıkar sağlanması kesinlikle yasaktır. Bu yasa, Tüpraş'ın ticari faaliyetleriyle doğrudan veya dolaylı olarak alakalı, herhangi bir üçüncü tarafa, verecekleri kararları etkilemek amacıyla, değerli herhangi bir şey sağlamayı, teklif etmeyi, vaat etmeyi veya bu tip bir değeri söz konusu kişilerden kabul etmeyi de içermektedir.

Tüm çalışanlarımız, rüşvet ve yolsuzlukla mücadele konusundaki yerel ve ilgili uluslararası mevzuata ve ilgili Tüpraş politikalarına ve standartlarına uymakla yükümlü olup tüm İş Ortaklarımızdan da ilgili düzenlemelere uygun hareket etmelerini bekleriz.

Hediye ve Ağırlama

Tüpraş içerisinde hediye ve ağırlama uygulamalarımız aşağıdaki kurallara uygun olmak zorundadır:

- Mevzuata uyumlu olmalı.
- Politika ve prosedürlerde yer verilen limitler dâhilinde, makul tutarlarda ve nadir bir uygulama olmalı.
- Nakit ve benzeri nitelikte olmamalı.
- Defter ve kayıtlarımızda açık ve şeffaf olarak kayıt altına alınmalı.
- Ticari teamüllere uygun olarak yapılmalı.
- Herhangi bir iş ilişkimizdeki karar sürecini etkilemeyecek nitelikte olmalı.
- Kamuoyunca bilinmesi durumunda Koç Topluluğu veya Tüpraş'ın itibarına zarar vermeyecek nitelikte olmalıdır.

Detaylı bilgi için lütfen Tüpraş Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası ve Tüpraş Hediye ve Ağırlama Politikası'nı inceleyiniz.

Soru:

Tedarikçi firmalarımızdan A'nın satış departmanında görevli Ahmet, düzenli aralıklarla satın alma departmanına hediyeler yolluyor. Hediyeler zaman zaman yöresel tatlı, çikolata bazen ise gömlek veya kravat olabiliyor. Süregelen iş ilişkimizi bozmamak adına çalıştığımız şirketlerden gelen bu gibi hediyeleri kabul edebilir miyiz?

Cevap:

Hediye ve ağırlamaların düzenli şekilde yapılması ve makul tutarlarda olmaması hâlinde bu durum Hediye ve Ağırlama Kriterlerine aykırılık oluşturur. Hediyelerin, karar alma süreci üzerinde etki gösterebilecek veya bu izlenimi uyandırabilecek şekilde düzenli olarak gönderilmesi ve makul tutarlı olmaması durumunda, bu tip hediyeler kabul edilmemelidir.

3.4 Çıkar Çatışmalarının Engellenmesi

Tüpraş çalışanları olarak rol ve sorumluluklarımıza göre vereceğimiz kararlarda, tarafsız olmamızı engelleyebilecek, kendimize veya yakınlarımıza menfaat sağlayabilecek veya bu izlenimi uyandırabilecek, kişisel çıkarlarımız ile Tüpraş'a karşı olan sorumluluklarımızın çatışabileceği herhangi bir durum içerisinde olmamaya özen gösteririz.

Çıkar çatışması olarak değerlendirilebilecek bir durumun içinde olmamız hâlinde, konuyu yöneticilerimiz ve uyumdan sorumlu departmana veya ilgili uyum görevlisi ile paylaşarak bu durumun bize ve şirketimize verebileceği zararlardan kaçınırız. Olası çıkar çatışması durumlarının önüne geçebilmek için:

- Unvanlarımızı veya yetkilerimizi kötüye kullanarak kendimiz veya yakınlarımız için menfaat elde etmekten kaçınırız.
- İş dışındaki kişisel yatırımlarımızın veya herhangi bir iş faaliyeti dışındaki uğraşların Tüpraş'taki mevcut görevlerimizi yerine getirmek için gerekli zaman ve dikkati ayırmamıza engel hâline gelmemesi ve çıkar çatışması yaratmaması için gereken özeni gösteririz.
- Çalışma saatleri dışında dahi olsa, iş sözleşmesiyle Tüpraş'ta üstlendiğimiz görev dışında hiçbir resmi veya özel kuruluştaki görev kabul etmeyiz. Tüpraş'ın faaliyet konusuna dahil olsun veya olmasın, herhangi bir ticari işle bizzat veya dolaylı meşgul olmayız.³
- İş Ortaklarımızın, Tüpraş ile ilgili ticari faaliyetlerinde, birincil karar alma pozisyonundaki kişiler ile akrabalık veya başka bir yakınlığının olması durumunda, yöneticimiz ile uyumdan sorumlu departmanı veya ilgili uyum görevlisini konuyla ilgili olarak bilgilendiririz.

Tüpraş çalışanlarının, Tüpraş'taki görevinden ayrıldıktan sonra bizzat şirket kurarak ya da bir şirkete ortak olarak Tüpraş'a satıcılık, yüklenicilik, danışmanlık, komisyonculuk, temsilcilik, bayilik veya benzeri şekillerle iş yapması, olumsuz algılamalar oluşturabilecek dikkat edilmesi gereken çok önemli bir husustur. Böyle bir sürecin öncesi ya da sonrasında Etik İlkelerimiz çerçevesinde hareket edilmesi gerektiği için bu

Soru:

Satın alma süreçlerinde karar verici kişilerden biriyim. Kuzenim, bir tedarikçi adayımızın hâkim ortağı konumunda. Fakat bu firma standart satın alma süreçlerinden geçirilmiş, alanında yetkin, en kaliteli ve en uygun fiyat teklifini veren ve muhtemelen sözleşme imzalanacak bir firma olarak öne çıkıyor. Bu durumda ne yapmalıyım?

Cevap:

Satın alma sürecinde yapılan değerlendirmeler neticesinde, bu firma adil ve tarafsız olarak seçilebilir. Fakat bu kararı veren kişilerden biri olarak sizinle ilgili firmanın arasında bir şahsi menfaat ilişkisi olduğu izleniminin doğmaması için bu süreçte karar verici olmamanız gerekir. Dolayısıyla konu hakkında bir üst yöneticinize bilgi vererek değerlendirmenin sizin yerinize başka bir yönetici tarafından yapılmasını sağlamalısınız. Bu vasıta ile kararın etik ve şeffaf bir şekilde alınmasını sağlayabilirsiniz.

³ Adli veya idari makamlar tarafından verilen hakemlik, arabuluculuk, bilirkişilik görevleri bu yasağın dışında olup yasayla kurulan kurullardaki ve sivil toplum kuruluşlarındaki şirket adına temsilcilik veya üyelik görevleri ile mesleğine veya uzmanlığına giren konularda personelin şirket dışındaki bir kurum veya kuruluştaki görev alması Tüpraş Genel Müdürü'nün onayına bağlıdır.

durumdaki bir tedarikçi ile Tüpraş'tan ayrılmasının üstünden 2 yıl geçmeden, Genel Müdür'ün konuya ilişkin onayını olmadan, ticari ilişki kurmayız.⁴

3.5 Ekonomik Yaptırımlar ve İhracat Kontrollerine Uyum

Meşru olmayan yollardan elde edilen gelirlerin, meşru yollarla kazanılmış gibi gösterilmesi amacıyla finansal sisteme entegre edilmesi işlemi, suç gelirinin aklanması olarak adlandırılmaktadır. Tüpraş olarak yerel ve uluslararası mevzuata uyumlu olarak, suç gelirlerinin aklanması şeklinde görülebilecek her türlü ticari işlemde kaçınır, bu nedenle üçüncü taraflarla bir iş ilişkisine girmeden önce ilgili tarafı tanımak için gerekli durum değerlendirmesini yaparız. Tüpraş olarak hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığımız veya hakkında olumsuz istihbarat bulunan, bu ve benzeri nedenlerle risk teşkil eden veya şüphe oluşturan üçüncü taraflar ile iş ilişkisine girmeyiz.

Küresel faaliyet gösteren bir şirket olarak, ekonomik yaptırımlar ve ihracat kontrolleri ile ilgili düzenlemelere uyulması için etkili ve gerekli önlemleri alırız.

Bu kapsamda, ambargo ve yaptırım listelerindeki kişilerle ticari ilişki kurmaz, doğrudan veya dolaylı temas kurma zorunluluğu varsa, temas kurulmadan önce mutlaka uyumdan sorumlu ilgili departman veya görevliden onay alırız.

Detaylı bilgi için lütfen Tüpraş Yaptırımlar ve İhracat Kontrolleri Politikası'nı inceleyiniz.

Soru:

Ticaret yaptığım şirket, yaptırım listesinde değilse, Tüpraş Yaptırımlar ve İhracat Kontrolleri Politikası'nda açıklanan kapsamlı yaptırıma tabi bir ülkede olmasına rağmen bu şirketle ticaret yapabilir miyim?

Cevap:

Kapsamlı yaptırımlara tabi olan ülkelere, ticaret yaptığınız tarafın dışında, sattığınız ürünün hammaddesinin menşei, ödeme alınan para birimi, işleme imzacı olan kişilerin tabiiyeti gibi pek çok kontrolün daha yapılması gerekir. Bu ülkelerle ticaret söz konusu ise uyumdan sorumlu departman veya görevliden onay alınmalıdır.

⁴ Süreçle ilgili sorularınız ve detaylı bilgi almak için Tüpraş Baş Hukuk ve Uyum Müşavirliği'ne danışabilirsiniz.

3.6 Gizlilik ve İçsel Bilgilerin Korunması

Tüpraş’a, çalışanlarımıza veya İş Ortaklarımıza ait kişisel, ticari, finansal, teknik, yasal ve/veya benzeri gizli bilgileri, kendimizin ya da üçüncü tarafların menfaati için kullanmanın ya da paylaşmanın yasak olduğunu bilir, rol ve sorumluluklarımız gereği vâkıf olduğumuz gizli bilgileri korumak için gerekli önlemleri alırız.

Edindiğimiz bilgileri sadece görev tanımımız gereği yapmakla yükümlü olduğumuz işlerimiz için kullanırız. Ticari sır ve diğer gizli bilgilerin paylaşımında ilgili mevzuata ve sözleşmesel yükümlülüklerimize uygun davranırız.

Sermaye piyasası araçları borsalarda işlem gören Tüpraş ya da Tüpraş’ın ihraç ettiği sermaye piyasası araçları hakkında, ilgili sermaye piyasası araçlarının fiyatlarını, değerlerini veya yatırımcıların kararlarını etkileyebilecek nitelikteki ve henüz kamuya duyurulmamış bilgilere (“içsel bilgi”) dayalı olarak eylem veya işlemde bulunarak kendisine veya bir başkasına menfaat temin etmenin yasal bir suç olduğunu (bilgi suistimali suçu) bilir ve buna teşebbüs edilmesini önlemek için çalışanlarımızı bilgilendiririz. İçsel bilgilerin korunmasını ve gizliliğini sağlamak için gerekli tüm tedbirleri alır; sermaye piyasası düzenlemeleri uyarınca piyasa bozucu eylem, piyasa dolandırıcılığı veya bilgi suistimali sonucunu doğurabilecek iş ve işlemlerde bulunmaktan kaçınırız.

Edindiğimiz gizli bilgileri Tüpraş’tan ayrılıp bile korur ve üçüncü kişiler ile paylaşmayız.

Detaylı bilgi için lütfen Tüpraş Bilgilendirme Politikası’nı inceleyiniz.

Soru:

Tüpraş çalışanı olarak, borsadan Tüpraş paylarını ya da diğer sermaye piyasası araçlarını istediğim zaman alıp satabilir miyim?

Cevap:

Eğer kamuya açıklanmamış fiyatı etkileyebilecek bir bilgiye sahip değilseniz istediğiniz zaman alım satım yapabilirsiniz. Ancak Tüpraş içerisindeki görevleriniz sebebiyle borsada oluşan fiyatı etkileyebilecek önemde kamuya açıklanmayan bir bilgiye sahip olduğunuz sürece, sermaye piyasalarında şirket pay ve borçlanma araçlarında işlem yapmamanız gerekir. Örneğin finansal tabloların, önemli projelerin, yatırımların, faaliyet ve finansal durumla ilgili önemli kararların kamuya açıklanmasından önce eğer bu konular hakkında bilgi sahibiyseniz kesinlikle işlem yapmamalısınız. Bilgi şirket tarafından açıklanana kadar mutlaka gizliliğini sağlanmalı, hiç kimse ile paylaşmamalısınız. Sadece kendinizin değil, yakınlarınızın ve bu bilgiyi aktardığınız kişilerin işlemlerinden de sorumlu olduğunuz unutulmamalıdır.

3.7 Bağış, Sponsorluk ve Toplumsal Yatırımlar

Faaliyet gösterdiğimiz coğrafyalarda toplumsal kalkınmaya destek olmak için bağış yapar ve ilkelerimize uygun etkinliklere sponsor oluruz. Bağış ve sponsorluk süreçlerini şeffaf bir şekilde yürütür, bu faaliyetlerin Topluluk değeri veya ticari çıkarları ile çelişmemesine özen gösteririz.

İnsan ve hayvan haklarının ihlali, tütün, alkol ve uyuşturucuyu teşvik edici, doğaya zarar verebilecek hiçbir etkinlik için bağışta bulunmaz veya sponsor olmayız. Cinsiyet, dil, din, ırk, renk, yaş, etnik köken, milliyet ve düşünce farklılığı temelinde ayrımcılık yapan kuruluşlara bağış yapmaz veya faaliyetlerine sponsor olmayız.

Toplumsal Yatırımlar

Faaliyet gösterdiğimiz coğrafyanın ihtiyacına yönelik uzun soluklu işbirlikleri geliştirerek çevresel ve sosyal konulara yatırım yaparız. Toplumsal yatırımlarımızın iş önceliklerine paralel olmasını, konunun uzmanı kurum veya kişilerle işbirlikleri kurularak hayata geçirilmesini önemseriz.

Siyasi Faaliyet

Siyasi partilere, politikacılara veya siyasi adaylara bağış yapmayız. Buna karşın, çalışanlarımızın yasal siyasi faaliyetlere gönüllü katılımlarına saygı gösterir, sınırlama yapmayız. Siyasi faaliyetler veya bu amaçla yapılacak kişisel bağışlar için Tüpraş kaynakları (çalışma zamanları, araç, bilgisayar, e-posta vb.) kullanılamaz. Tüpraş'ın çalışma alanları dâhilinde siyasi amaçlarla gösteri, propaganda ve benzeri faaliyetlere izin verilmez.

Detaylı bilgi için lütfen Tüpraş Bağış ve Sponsorluk Politikası ve Toplumsal Yatırım Politikası'nı inceleyiniz.

3.8. Rekabet Hukukuna Uyum

Tüpraş olarak faaliyette bulunduğumuz tüm ülkelerde, itibarımıza yakışır bir şekilde yasal düzenlemeler ve şirket politikalarımız çerçevesinde hareket ederiz. Rekabet hukuku kurallarına aykırılık teşkil edecek hiçbir uygulama içerisinde yer almıyoruz.

Rekabet hukuku kapsamındaki temel ilkelerimiz şunlardır:

- Rekabet hukuku ile ilgili düzenlemelere uyumlu olmak
- Mevzuatın izin verdiği sınırlar dışında, rakiplerle ya da diğer kişi ya da kuruluşlarla, doğrudan ya da dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacı taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan anlaşma ve davranışlarda bulunmamak
- Rakiplere dair bilgileri sadece mevzuat ve içtihadın öngördüğü yöntemlerle elde etmek ve ilgili tüm dokümanlarda kaynak belirtmek suretiyle kullanmak
- Faaliyette bulundukları pazarda hâkim durumda olan şirketlerimiz için kötüye kullanma olarak değerlendirilebilecek davranışlardan kaçınmak
- Tüpraş'ı temsilen katılım sağlanan dernek, meclis, oda, meslek birlikleri toplantıları ile konferans, fuar gibi rakipleri bir araya getiren diğer özel veya mesleki toplantı ve görüşmelerde yukarıda belirtilen durumlara yol açabilecek veya bu şekilde nitelenebilecek her türlü görüşme ve iletişimden kaçınmak
- Tüpraş'ta rekabet hukukuna aykırılık oluşturabilecek konuları aynı özen ve titizlikle ele almak

Detaylı bilgi için lütfen Tüpraş Rekabet Hukuku Uyum Politikası'nı inceleyiniz.

Soru:

Rakip şirketlerden birinde çalışmış olan bir çalışandan eski şirketi ile irtibata geçerek fiyat, maliyet, stok, zam, indirim, kampanyaları ile ilgili bilgi alması istenebilir mi?

Cevap:

Rekabete duyarlı bilgi olarak kabul edilen fiyat, maliyet, stok, zam, indirim, kampanya gibi bilgilerin doğrudan rakipler arasında paylaşılması rekabet hukuku açısından kesinlikle yasak olup hem Tüpraş'a hem ilgili çalışanlara ağır para cezaları uygulanması muhtemeldir. Bu nedenle çalışanlar aracılığıyla veya başka bir şekilde rakibe dair bilgileri doğrudan rakiplerden elde etmekten kaçınılmalıdır.

3.9. Sağlıklı ve Güvenli bir İş Ortamı Yaratmak

Tüpraş olarak en büyük hedeflerimizden biri çalışanlarımız için sağlıklı ve güvenli bir iş ortamı oluşturmak, müşterilerimiz, tedarikçilerimiz, yüklenicilerimiz gibi İş Ortaklarımızın da böyle bir iş ortamı oluşturmasını sağlamaktır. Bu amaçla her türlü önlemi alır, iş sağlığı ve güvenliği kapsamında eğitimler sağlayarak bu alandaki farkındalığı artırmaya çalışırız.

Faaliyetlerimizi; çalışanlarımızı, İş Ortaklarımızı ve toplumu riske atmadan sağlıklı ve güvenli bir şekilde gerçekleştiririz. Bunu hayata geçirmek için emniyetli tasarıma sahip tesisler kullanırız, işinde yetkin insanlar ile çalışırız ve süreçlerimizde güvenliği ön plana alırız.

Tüpraş'ta insan hayatı önceliklidir ve hiçbir iş güvenlik ve sağlık önlemleri alınmadan yapılacak derecede önemli olamaz. Çalışanlarımız, İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili tüm yasal düzenlemelere ve Tüpraş politikalarımıza uygun davranır ve güvenli olmayan çalışma koşullarını derhal iletişim kanallarımıza bildirir. Herhangi bir kazayı, yaralanmayı ya da sağlıksız durumu derhal bildiririz. Acil durum senaryolarımızı tespit eder ve uygun hazırlıkları yaparız; acil durum hâlinde yapılması gerekenleri biliriz. Uyuşturucu niteliğe sahip maddeler ve alkol etkisinde işe gelmeyiz, böyle bir durumda Şirket aracı kullanmayız

Detaylı bilgi için lütfen Tüpraş SEÇ Politikası'nı inceleyiniz.

Soru:

Çalıştığım tesiste güvenliğimiz gereği yanıcı ve parlayıcı maddelerin çalışma alanında bulundurulmasının yasak olmasına karşın bağlı olduğum yöneticim, üretim alanında sigara içiyor. Bu durumda ne yapmalıyım?

Cevap:

Mümkünse öncelikle yöneticinizi uyarmalısınız. Buna rağmen aynı davranışı sürdürmesi halinde bu konuyu bir üst yöneticiye veya İnsan Kaynakları Departmanı'na bildirebilir; isminizi ve iletişim bilgilerinizi gizlemek istemeniz halindeyse <https://piy.tupras.com.tr/BildirimKayit.aspx> adresinde yer alan Paydaş İletişimi Yönetimi sistemi üzerinden veya "koc.com.tr/ihbarbildirim" adresinden Koç Holding Etik Hattı'na bildirimde bulunabilirsiniz.

3.10. Sosyal Medya Hesaplarının Kullanımı

Tüpraş olarak sosyal medyada, Tüpraş ilkelerine ve marka değerlerimize uygun şekilde yer almaya devam ediyoruz. Kişisel sosyal medya hesaplarının herkesin özel alanları olduğunu biliyor ve paylaşım tercihlerine saygı duyuyoruz.

Diğer yandan sosyal medyanın doğru kullanımından elde edilebilecek faydaların yanında, Koç Topluluğu ve Tüpraş'a getirebileceği önemli itibar risklerinin de farkındayız. Bu nedenle, sosyal medyada paylaşım yaparken kurumsal konularda anlaşmazlık ve belirsizliklere yol açacak içerikler ile şirketlerin gizlilik kurallarını ihlal edecek bilgi, belge, fotoğraf ya da video paylaşımında bulunmaktan kaçınırız. Sosyal medya paylaşımlarımızda her zaman yasal düzenlemelere ve Koç Topluluğu ile Tüpraş Etik İlkeleri ve ilişkili politikalara uygun hareket ettiğimizden emin oluruz.

Detaylı bilgi için lütfen Koç Topluluğu Sosyal Medya Yönetim Kılavuzu'nu inceleyiniz.

Soru:

Sosyal medyada Tüpraş kurumsal markası ve/veya Koç Topluluğu markaları hakkında önemli olduğunu düşündüğüm bir içeriğe rastladım, ne yapmalıyım?

Cevap:

İçeriği Tüpraş Kurumsal İletişim departmanına kurumsal.iletisim@tupras.com.tr adresinden e-posta yoluyla iletiniz. Bu sayede, zaman kaybetmeden, gerekli olduğu takdirde konuyla ilgili harekete geçebiliriz.

3.11. Paydaşlarımızla İlişkilerde Dürüst ve Adil Davranılması

Paydaşlar, Tüpraş faaliyetlerinden etkilenen ve faaliyetleri Tüpraş'ı etkileyen tüm tarafları ifade etmekte olup paydaşlarımızla olan ilişkilerimizde temel ilkelerimiz aşağıda belirtilmiştir:

- Tedarikçi, müşteri, yüklenici ve iş ortağı seçimlerimizde objektif kriterlerle karar veririz ve insan haklarına önem veren, rüşvet ve yolsuzlukla mücadele ilkelerini dikkate alan, yasal yükümlülüklerini yerine getiren taraflarla iş ilişkisi içerisinde olmaya özen gösteririz.
- Paydaşlarımızla olan iletişim kanallarımızı açık tutar, onların şikâyet ve önerilerini her zaman dikkate alırız.
- Paydaşlarımıza yaptığımız ziyaret ve denetimlerde gizlilik kurallarına her zaman riayet ederiz.
- Tüm paydaşlarımızın ilgili kanun ve yönetmeliklere her zaman uymalarını bekleriz.
- Kamuoyuna kişisel görüş bildirmekten kaçınır, Bilgilendirme Politikası kapsamında kamuoyuna bilgi verilmesi gerektiğinde, sadece yetkili çalışanlar tarafından Tüpraş adına açıklama yaparız.
- Kamuoyuna ve medyaya her zaman dürüst ve güvenilir bilgi veririz. Basın açıklamalarında etik değerlerimiz ile çelişen ifadelerde bulunmayız.
- Pay sahiplerinin yasalarla belirlenmiş hak ve çıkarlarını koruruz.
- Onların sağladığı kaynakların karşılığı olarak değer yaratılması için azami gayreti gösterir, oluşan kârı yasalara ve mevzuata uygun şekilde pay sahiplerine dağıtır ya da yatırıma yönlendiririz.
- Topluluk şirketlerinin, Tüpraş'ın kuruluşundan itibaren süregelen güven ve dürüstlük ilkeleri çerçevesinde yönetilmesini sağlar, sürdürülebilir büyüme ve kârlılığı hedef alarak, şirketlerimizin kaynaklarını, varlıklarını ve çalışma zamanını verimlilik bilinciyle yönetiriz.

Detaylı bilgi için lütfen Tüpraş Bilgilendirme Politikası'nı, Tedarik Zinciri Uyum Politikası'nı, Tüpraş Tedarikçi Davranış İlkeleri'ni, Tedarikçi Yönetim Politikası'nı, Tüpraş Müşteri İlişkileri Politikası, Tüpraş Gizlilik Politikası'nı inceleyiniz.

Soru:

Uzun yıllardır çalışmakta olduğumuz bir müşterimiz, sektöründe bilinen ve çevresince saygı duyulan bir aileye mensup. Son dönemde oldukça yüksek bir performans sergiliyor ve Tüpraş için oldukça kârlı bir iş ilişkimiz bulunuyor. Buna karşın çalışanlarının bir kısmının sigortasız olduğunu, iş yoğunluğu olan bazı dönemlerde ise çocuk yaşlardaki kişilerin bu şirkette çalıştığını öğrendim. Müşterimiz, bu durumun zorunluluktan doğduğunu, hiçbir çalışanın bu durumdan şikâyetçi olmadığını, tüm maaşların gerekirse nakit olarak işçilere elden ödendiğini söylüyor. Bu durumda ne yapmalıyım?

Cevap:

Tüpraş olarak tüm İş Ortakları'mızın yasal yükümlülüklerine uygun davranmasını bekler ve buna uygun önlemler alırız. Belirtildiği şekilde mevzuata aykırı hareket eden bir müşteri ile çalışılması uygun olmayacağı için ilgili firma ile açık iletişim dâhilinde görüşerek acil önlem alması sağlanmalıdır. Aksi durumda yöneticilerimiz ve uyumdan sorumlu departmanın veya görevlinin bilgisi dâhilinde hareket ederek sözleşmesinin feshinin de gündeme gelebileceğini müşterimize hatırlatmalıyız.

4. Endişelerimizin Dile Getirilmesi

4.1. İhlallerin Bildirim Yükümlülüğü

Tüpraş olarak, mevzuat ve Etik İlkeleri'mizin ihlalinin bireylerin, şirketlerin ve toplumun genel çıkarlarını tehdit ettiğini; adaletsizliğe, maddi ve manevi zararlara yol açtığını; bu gibi durumlar olduğunda bunu sona erdirmek için yetkili makamları bilgilendirmenin vicdani bir görev olduğunu biliriz.

Tüpraş, tüm işlerinde dürüstlük ve hesap verebilirliğe büyük önem vermektedir. Dürüstlük ve saygı kültürünü sürdürmek, Tüpraş'ın etik standartlarına aykırı olabilecek davranışlara karşı çıkmak bizlerin görevidir. Bu nedenle, tüm çalışanlar olarak Koç Topluluğu ile Tüpraş Etik İlkeleri ve ilgili politikalara uygun hareket ederiz, endişelerimizi, herhangi bir misilleme korkusu olmadan bildiririz.

Herhangi bir şüphe halinde endişelerimizi, uyumdan sorumlu departmana veya ilgili uyum görevlisine raporlarız. Alternatif olarak <https://piy.tupras.com.tr/BildirimKayit.aspx> adresinde yer alan Paydaş İletişimi Yönetimi sistemi üzerinden veya “koc.com.tr/ihbarbildirim” adresinden Koç Holding Etik Hattı'na bildirimde bulunuruz.

Tüpraş'ın raporlama mekanizmasını en iyi şekilde yönetmek için herhangi bir suistimal veya etik dışı davranışa tanık olan veya böyle bir durumdan şüphelenenlerin endişelerini dile getirmeleri beklenmektedir. Yöneticilerin de kendilerine bildirilen tüm hatalı davranışları ihbar bildirim adresine iletmeleri gerekmektedir.

Bildirim yapılabilecek konular aşağıdakileri içerir, ancak bunlarla sınırlı değildir:

- Hırsızlık ve dolandırıcılık gibi suçlar
- Her türlü ayrımcılık (ırk, din, dil, renk, cinsiyet, yaş vb.)
- Etik kuralların, yasaların, ahlaki değerlerin ve yasal düzenlemelerin ihlali
- Toplumun güvenliğini veya sağlığını tehdit
- Tüpraş ekipmanlarının uygunsuz kullanımı
- Muhasebe kayıtlarında dolandırıcılık
- Rüşvet vermek veya almak
- Tüpraş sırlarını açığa çıkarmak
- Tüpraş veya Tüpraş çalışanları ile kendileri arasında çıkar çatışmasına konu eylemlerde bulunmak
- Suç gelirlerinin aklanması
- Çevreye verilen zarar
- Taciz
- Mobbing